

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka. Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik.

Reedel, 4. märtsil 1927. a.

VIII. aastakäik.

Kiiruisutamisel on väljavaateid

Võistlejate rekordiline koguarv ja tasapind, millist Eestis veel pole esivõistlustel nähtud.

H. Mikase foto.

Vasakul: Burmeister võtab 500 mtr. finishti. Paremal: Mitt stardis.

Oli kord aeg, kus kiiruisutamine meil Eestis võrdlemisi hiilgejärjel seisis ja isegi tugevaima spordiala nimetuse peale pretendeeris. See oli enam kui 10 aastat tagasi, Kuke, Villemsoni ja Susi päevil, kus need kolm nime vahetpidamata talve läbi üksteisega konkureerisid, väljatäied inimesi pealt vaatama meelitasid.

Siis tuli langus. Liurauad muutusid sõjaaastatel kalliks, norra uiskusid ei olnud saadavalgi, liuväljad muutusid ainelistel põhjustel ikka enam ja enam sihvka-sööjate ja shimmitajate tallermaaks, kuna lõpuks isegi „pantshimeeste“ kui soovimata külaliste peale hakati vaatama. Need võisid vast alles õhtuti vargsi peale kella 10 harjutama tulla, kui jää oli juba mudaseks tallatud ja viimaseni kulutatud. Kojameeste luudade ja labidate vahel said siis mehed kuidagi ettevaatlikult loveerides kõõgerdada. Loomulikult ei olnud see treening ja kiiruisutamise edust ei saanud juttugi olla. Kiiruisutajate arv vähenes iga aastaga. Isegi sarnane väljapaistev talent, kui Burmeister, püsis ligi 10 aastat samal tasapinnal, omamata võimalusi ennast üleilmse nimega kiiruisutajana maksma panna.

Staadioni valmissaamisega, mis on üldse meie spordiliikumise suurim saavutus, kerkis kohe mõte ka sinna liurada korraldada. Mõeldud, tehtud. Kuigi tänavune

tali kuigi soodus ei olnud treeninguks ja sulade näol hiigla takistusi tegi, on staadioni rada ometigi üllatavalt viljakalt meie kiiruisutajate klassile mõjunud, õieti uue aluse sellele pannud, meelitades kümneid ja kümneid uusi mehi kaunile kiiruisutamisspordile. Esivõistlused olidki juba haruldaselt meeltülendavaks elamuks ja pakkusid väga kena pilti. Ja üllatusi, üllatusi!

Vanad olid kui ümbersündinud, uusi oli tõusnud kui seeni, tosinate tagajärgedega, milleni mõne aasta eest üksikud kuidagi ei tahtnud jõuda.

Teadagi triumfeeris Burmeister täielikult, kes vast sügisel oli ähvardanud kiiruisutamise nurka heita harjutusvõimaluste puudumisel, kuid ka Mitt ja Martin, eriti viimane, olid tunduvalt edenenud. Eriti viimasest võime veel paljugi loota. Kiiruisutajatel ei olegi vanadus nii jõudusööv, nagu meie seda paljudest välismaa suurjooksjatest, Skutnabbist, Tverinist, Mathiesenist ja teistest näeme. Hoolsal treeningul, kui kiiruisutajad suvel ja sügisel vastavaid ettevalmistusharjutusi teeksid, võiks kiiruisutajate olümpiaadi küsimuski päevakorraks kerkida.

Palju head näitas teine klass, kus rohkelt lubavaid mehi. Vogt on seal muidugi parim, kuid suur üllatusmees oli Tavast, 500 mtr. võitja, kes edaspidigi võib

mõndagi pakuda. Siis Leetsy, Must, Gern, Elberg jne., jne., kõik kenad kiiruisutaja tüübid.

Üldised võistluste tagajärjed olid järgmised:

A klass.

500 mtr. — 1. Burmeister, Sport, 47,1; 2. Mitt, Kalev, 49,0; 3. Martin, Tartu Kalev, 49,8; 4. Ende, Kalev, 51,8; 5. Villemson, Kalev, 52,5; 6. J. Kreutzberg, Tartu Kalev, 53,0.

1500 mtr. — 1. Burmeister 2.38,0; 2. Mitt 2.40,0; 3. Martin 2.43,6; 4. Kreutzberg 2.51,5; 5. Ende 3.03,0.

5000 mtr. — 1. Burmeister 9.32,8; 2. Martin 9.34,2; 3. Mitt 9.47,1; 4. Kreutzberg 9.53,2; 5. Ende 10.06,6; 6. Villemson 10.40,1.

10.000 mtr. — 1. Burmeister 19.58,1; 2. Martin 20.02,6; 3. Mitt 20.05,5; 4. Kreutzberg 20.22,5; 5. Ende 21.11,0.

B klass.

500 mtr. — 1. Tavast, Kalev, 50,2; 2. Vogt, Sport, 50,5; 3. Jeg, Kalev, 51,3; 4. Leetsy, Tartu Kalev, 52,8; 5. Elberg, Sport, 53,8; 6. Must, Tartu Kalev, 53,8; 7. Kerd, Kalev, 54,0; 8. Gern, Kalev, 54,1; 9. Jürgenson, Sport, 54,1; 10. Jakobson, Edu, 54,2; 11. E. Kreutzberg, Tartu Kalev, 57,1; 12. Gorelov, Olümpia, 60,7; 13. Treimann, Edu, 61,2; 14. Reinvald, Sport, 61,7; 15. Vendelin, Sport, 63,0.

1500 mtr. — 1. Vogt 2.46,8; 2. Jürgenson 2.52,7; 3. Jeg 2.52,9; 4. Leetsy 2.55,3; 5. Tavast 2.57,4; 6. Kerd 2.58,1; 7. Gern 2.58,1; 8. E. Kreutzberg 2.59,9; 9. Elberg 3.01,7; 10. Must 3.02,4; 11. Jakobson 3.14,0; 12. Vendelin 3.17,5; 13. Gorelov 3.17,9; 14. Reinvald 3.21,9.

5000 mtr. — 1. Vogt 10.09,0; 2. Jürgenson 10.10,8; 3. Leetsy 10.20,7; 4. E. Kreutzberg

Treeningu toime organismile.

Dr. H. Jürgenson.

(Järg.)

Kuid küsime: misjaoks peab masin kaotama 12% kasueffekti, liikumisenenergia juures tervelt 88% korstnasse, soojuse, valgus-kiirgavuse jne. kaudu? Seda ülisuurt % tahabki vähendada kõige abinõudega tänapäeva inseneriteadus, mehaanika. Ning meie näemegi, et kiirrongide katlaseinad ei ole enam tänapäev paksud, sest midu läheb ilmaaegu palju materjali nende soendamiseks, nende rattad on kõrged, suured (suudavad ühe tiiruga rohkem maad liikuda edasi) jne. Kuid kuna masina juures me sõidu kordamistega midagi paremat kätte ei saa, omab just harjutus, teatav korduv lihasegukavaline koordineeritud töö, erisuunalise tähtsuse inimorganismi, ütleme kogu orgaanilise elu kohta.

Lihaskava tööd ning energiat määratakse kalooriatega. 1. kalooria oleks see soojuse hulk, mis tarvis läheks, et 1 kg vett soendada 0° kuni ühe graadini C. Kui arvata soojust samaväärtilise mekaanilise ekvivalendi peale üle, siis võiksime nii rääkida: kui meie 427-kilogrammilt raskust ühe meetri kõrgusel maha laseksime langeda, siis selle kukkumise tagajärjel langeva raskuse ning maapinna vahel tekkinud (õõrumisel, kokkupuutumisel) soojus vastaks 1 kalooriale (s. o. selle soojuse hulgale, mis tarvis läheb, et 1 liiter vett soendada 0° ühe graadini C). Võiks ka nii siin rääkida: 1 kalooria vastaks sellele jõule, mis tarvis läheb, et üht 427-kilogrammilt raskust ülestõusta 1 meetri kõrgusele.

Ainete vahetus lihastes tõuseb treeningu järele märksa, kerge töö juures juba 200% võrra, keskmise juures 300—400% ja raske töö juures kuni 600—700%. Inimesel on ka võimalik vähemat aega 1000% võrra normaalsest suuremat ainetevahetust väljakannatada, millele siiski surm võib kergesti järgneda. **Chaveau** ja **Kaufmann** uurisid hobuse välise pure (löua päralihase — m. masseter) lihasest väljaminevat verd (kord hapniku ning söehapu hulga peale) ja leidsid, et esimene (hapniku hulk) oli järgmise tagajärjel suurenenud 20%, teine 40% võrra normaalsest. Selgub edasi Loewy katsetest, et kui inimene liigub 3¼-kilomeetrilise kiirusega tunnis, ta tunni vältel 16 gr. rasva kaotab („läbi-põleb“), viie-tunnilise marssimise järele kaotaks ta 80 gr. Kui ta siinjuures veel 25 kilogr. raskuse selga võtaks, siis kaotaks ta kolme tunni vältel 6-kilomeetrilise kiirusega tunnis 123 gr. rasva, s. o. üle veerand naela. Rattasõitja tehes 15 kilom. tunnis, kaotaks 165 gr., 22-kilomeetrilise kiiruse juures 5 tunni vältel tervelt 300 gr. rasva!

Siit selgub, et lihaskava pingutavad harjutamised lihaste paksenemise ja funktsionaalse (linnu valgeliha, mis ka maitsev, kuulub „liikumishaste“ hulka, kuna mustem liha, lihased, n. n. töö- keha raskust kandjate lihaste hulka kuuluvad), tugevnemise kõrval mõjudes ainetevahetuse peale ka rasva kahanemise peale suurt toimet avaldavad.

Järjekindla treeningu läbi võib siin nii paljudi kaasa aidata (energiakulutuse väiksemale tarvitamisele): suusatajate juures näiteks meie teame, et treeneritud suusataja kolm korda vähem tarvitab sellest tööhulgast, mida treenerimata vajab (Knoll).

Olulise tähtsusega on treeningu juures kehakaal ja toit. On meil tegemist 70—80-kilogrammiline sportlasega või 100-kilogrammilinega, selles on suur vahe. Suurema kaalu jaoks peab inimesel ka rohkem jõudu olema: ei ole tal seda, osutub treeningu mõju näiteks kiiruse saavutuseks raskemaks.

Huvitavaid tähelepanekuid on tehtud treeningu mõju kohta südamele.

Knoll, Loewy ja terve rida teisi autoreid toovad seks palju huvitavaid. Treenerimatul sportlasel tuleb ülisuur reaktsioon ilmsiks sportimisel. Seal, kus normaalnimelisele süda lööb 60—70 lööki minutis, tõuseb ta treenerimatul kergema töö juures juba 100, raskema juures 120-ni, ja mitte harva ei leia meie lihtsate, keskmiste marssimiste juures koguni pulsi löökide arvu olevat 160—175 lööki minutis. Haiguste juures osutub aga puls üle 130 juba väga tõsiseks, kuna surmavaks 160 tuleb pidada (haiguslehtedel on märgitud pulsi amplituud 40, ja 200 vahel.) Siin avaldabki ennast ilmelikult treeningu mõju: seal kus treenerimata inimesel rattasõidu juures puls 200 kuni 250-ni tõuseb, on ta treeneritul 130 jne.!

Treeningu toime avaldab end siin kahel viisil: esiteks pulsi löökide arvu suhtes, teiseks südame kontraktsiooni tugevnemise mõttes. Treeneritud inimene teeb kehalist tööd palju

väiksema pulsi löökide arvuga (Vagotonia), kui harjumata, treenerimata. Prof. Loewy, Schweitzi Davose kuurordi juhtiv jõud ja kõrgusmäe füsioloogia-instituudi direktor, tegi oma juures treeningu toime kohta järgmisi tähelepanekuid: tõustes mägedesse harjumatul, tõusnud pulsi löökide arv tal 176-ni, kui ta aga end 3 nädalat selleks treenerinud oli, ei tõusnud puls mitte üle 130—132, ning isegi ühe kõrgema tõusu puhul märke kõrgusega 4560 meetert (mida kõrgemale tõusta märke seda rohkem tiheneb pulsi löökide arv), ei ole pulsi löökide arv tõusnud mitte rohkem kui 132 löögini. Samuti tähendab Loewy, on tähele pandud, et sõduritel, kes 3500 meetri kõrgusel sõdima pidid, sõjapäevil alalise kehalise tegevuse ajal kõrgel kohal puls esialgselt 160 löögist 120 peale ajajooksul olla langenud.

Edasi näeme treeningu toimet jälgides, et treenerimata inimesel jääb puls ¼—1 tunni järele pärast tööd veel suurendatuks, kuna treeneritud inimesel ta 10—20 minuti järele täiesti normaalseks muutub. Seda nähtust tuleb võtta kui mitte elunõuetele väljakujunenud, kohanevad südame tööd, südame kontraktsiooni nõrkust, südame kokkutõmbamise jõu vähesust. Prof. Mehl toob huvitavaid andmeid (Grundriss des deutschen Turnens), kus näidatud, kuidas Austria sõjaväe arstid (ehk küll vananenud tänapäeva modern sportmeditsiini seisukohalt) südame väärilikkuse (löökeide arv ning südame vastupidavus), hindamise viiside järele talitavad. Lästakse 20 põlvepainutust (Kniebeugen) sõduril teha. Loetakse enne harjutust sõduri südame löökide arvu ja pärast seda (arvestatud muidugi siin ainult tervetega). Leitakse pärast 20 põlvepainutust pulsi arvu suurenenud olevat, näiteks ainult 10 võrra (70 asemel 80), kusjuures 2 minuti järele puls uuesti normaalselt 70 lööki näitab, siis saab katsetav oma südame (pulsi löökide arvu) tervilise seisukorra kohta numbriga väga hea. Tõuseb pulsi arv 20 põlvepainutuse järele 40 löögi võrra ja veel 2 minuti järele kons-tanteerime 70 normaalse pulsi löögi asemel 80, s. o. 10 lööki üle normi, siis saab katsetav numbriga hea. Rahuldavaks peetakse sarnase inimese südame tegevust, kelle pulsi löökide arvu seisukohalt selle summa normaalselt mitte üle 85 ei ulata, edasi ei tohi katsetaval 20 põlvepainutuse järele siin löökide arv mitte üle 140 tõusta, kaheminutilise puhkamise järele peab ta aga allapoole 100 olema. Mitterahuldavaks peetakse pulsi arvu seisukohalt sõdant, mille pulsi normaalne löökide arv üle 85 ulatub, 20 põlvepainutuse järele ta üle 140 läheb ning 2-minutilise puhkamise järele ikkagi üle 100 löögi minutis annab. Ka kuuluvad siia muidugi kõik südamehaiged sõdurid iseenesest.

Südame kontraktsiooni tugevuse (kokkutõmbamise jõu) ning eriti südame väsimuse hindamiseks tarvitavad samad arstid järgmist numbril, ballisüsteemi:

Tehakse kohustuseks sõduril tasandikul 30 kg. raskusega käia 10 kilomeetrit 1 tunni ja 56 minuti vältel. Loetakse puls ära: 1) enne väljaminekut, normaalses, mitte kehaliselt tööd teinud, olekus, siis 2) teekonna ärakäimise järel viibimata ja 3) kümme minutit hiljem. Käik võetakse ette hommiku vara, inimene peab täiesti välja puhunud olema, alkoholi ega nikotiini ei tohi katsetav mitte enne katset mingil viisil tarvitanud olla. Tagajärjed, numbrid osutaksid selle katse juures järgmisteks:

Väga hea: 1. puls 70; 2. puls alla saja (s. t. kohe pärast seda kui sõdur sarnasel viisil 10 km. ära käinud); 3. (10 minuti järele) puls peab olema jälle normaalne, sel juhul 70 lööki minutis.

Hea: 1. puls 70; 2. alla 120; 3. alla 100 (kusjuures nõutakse siin veel, et sellest kindlasti juba 30 minuti järele puls normaalne oleks).

Rahuldav: 1. puls alla 85; 2. 150; 3. üle 100 veel ja viimaks 30 minuti järele olgu puls alla 100, väsimuse tundemärke ei tohi enam katsetaval näha olla.

Mitterahuldav: Kõik teised juhused, kus punkt 2. all puls üle 150 jne. on, inimese puruväsimus, on ka veel 30 minuti järele jne.

Missuguste hüvedega treeneritud, iga keskmiselt korralikult tööd tegija põllumees on varustatud, näitavad ka järgmised Loewy arvud: 5-minutilise niitmise järele tõusnud pulsi löökide arv ühel niitjal 102 löögini, ½ tunni järele langenud see arv juba aga 64, ehk edasi, jälle edasi

65 kg. raskust heina rõuku edasiviies tõusnud samal põllumehele puls 120-ni, ühe minuti järele olnud ta juba 78!

Muutusi vererõhus treeneritud ja treenerimata juures on tõendanud ka prof. Groberi uurimuste tulemused (Jena ülikooli füüsikaalseterapöitilise instituudi direktori ja tema õpilaste tööd), kus mainitakse, et harjumine ja akklimatisatsioon mägestikkudes nii pulsi sageduse (frequenz) kui vererõhu (süstooline) oma mõju avaldavad nii nooremate kui vanemate (eriti viimaste) peale.

Füsioloogias räägitakse inotropismist, nii positiivsest, kui negatiivsest. Positiivne inotropism tähendab südame löökide jõu, kontraktsiooni, kokkutõmbe võime suurenemist, vastandiks negatiivsele inotropismile, kus meil ümberpööratud nähtusega tegemist on. Treening mõjub ses mõttes just positiivselt, südame lihastik tugevneb anotoomiliselt, kui funktsionaalselt (Schlagvolum), füsioloogiliselt.

Me näeme metsloomade juures järgmisi toimeid:

1 kg. peale metspardi leiame südame lihast 10 gr.;

1 kg. kodupardi peale, kes vähe liigub, südame lihast 7 gr.;

1 kg. metsjänesel, kui hästi palju jooksjal, leiame südame lihast 7,75 gr.;

1 kg. kodujänesel, kui vähe jooksjal, siime lihast ainult 2,4 gr. jne.

Edasi nimetame, et ratsahobuse süda kaalub 6 kg., tööhobuse oma 5 kg., mis tingitud jooksu tagajärjel tekkinud suuremast südame tööst, inimesel on 4—5 gr. südame lihast 1 kg. kehakaalu peale.

Kolb räägib treeningu mõjust südamele sõudjate juures. Ta ütleb, et puls muutuvat siin dikrootseks, väheneb arvu poolest, see tähendab aga vererõhu langemist.

Läheme nüüd hingamiseldute juure. Võtame ühe sõudja (Atzler). Me teame, et ta minutilise 4 L hapnikku võib tugeva kehaehituse ja hingamise juures vastu võtta:

$$\left(\frac{4}{60}\right) = \text{umbes } 0,07 \text{ korruga pro } 0,04$$

kui ta 5 minutit on sõudnud, oleks vastuvõetud hapniku hulk $4 \times 5 = 20$ L. Edasi teame, et 15 L hapniku (Hilli uuematest uurimustest) inimkehas maksimaalselt tsirkuleerib (15 L Sauerstoffschulden), seega koguks kehasse kokku 5 minuti vältel $20 + 15 = 35$ L, mis minuti kohta välja teeks 7 L. Kui sama sõudja sõuaks ainult 2 minutit, siis saaksime minuti kohta 11,5 L ($4 \times 2 = 8$; $8 + 15 = 23$ L; $23 \text{ L} : 2 = 11,5 \text{ L}$) jne. Kui 80 kg. raskusega hästi treeneritud suusatajad tasasel maal ühe kilomeetri pikkusel lagendikul õhku üldse 200 L sissehingama peavad, läheb vähem treeneritul seks 300 L ja mitte treeneritul 500 L (Knoll), s. t. treening kergendab: 1) vähendab hingamist selle tiheduse mõttes. Edasi ta 2) kõvendab seejuures rinnaga muskulaat. Seega 3) suureneb ka rinnakasti elastsiooni-laius jne., mis harilikult 8 kuni 12 kuni 15 sentimeetrit ja rohkemagi numbrini tõuseb. Treeneritud inimesel on hingamiste arv 12 ja 14 korda minutis, 18 ja 20 asemel, ka hingamistüübi poolest on ta sügavam, kopsu-tipud ventileeruvad paremini, mis parajal ajal ettevõetult kopsutiisikuse arstimisel omab väärilise tähtsuse.

Edasi avaldub treeningu mõju ka inimkeha soojuse reguleerimise peale. Temperatuur inimesel harilikult päeval 36,5—36,8°, kõikudes öö-päeva jooksul poole graadi piirides.

Kehatemperatuur võib tervel inimesel tõusta ka puhtvälistel põhjustel, kui ümbritsev miljö on kõrge temperatuuriga: nimelt ei suuda siin organism oma soojust küllaldaselt arvul naha jne. kaudu ära anda. Me teame ses mõttes, et leilisaunas, kus veeaur kuumuse kõrval meid ümbritseb, nahk ei saa osa oma soojust hästi ära anda, me kehatemperatuur 2,3° võrra tõuseb (katsetagu oma keha reaktsiooni igaüks ses mõttes), kuna ta kuiva, kuumahõusanas (Rooma, Türgi saun) ainult 0,5—1° võib tõusta! Esimesel korral segas veeaur organismile mitte enam tarviliku kehasoojuse äraandmist, teisel korral on seda organismil teha kergem. Treeningu toimet ses suunas jälgides tõendavad õpetlased, et mida vähem enese keha üldse valitseb inimene, ei ole harjunud kehalise töö, spordiga, seda rohkem tõuseb ka tema soojus, nii välistel, kui sisemistel põhjustel. Rakkude kemikaal-füüsikaalsed reaktsioonid sünnivad niiviisi sel puhul, et peidetud potentsiaalne energia kineetiliseks muutudes mitte nii võrra liikumisenenergia, kuivõrd soojuseks muutub. Kas on see aga ökonoomiline? Ei! Mis kasu treenerimatult märke tõusta, kui peale kõige muu halbade hingamise ja südame löökide tihenemise nähtuste (hingeldamine, südame kiire peksmine jne.) oma juures inimene

V. s. Spordi jääpallimeeskond Riias.

Rõõm ja mure kaksikvennad.

Iga talve on v. s. Spordil kombeks saanud korraks Riias käia, jõudu katsumas Riia jalgpalli klubiga. Läänud aastal võitis Sport RFK'd 10:5.

Ei olnud veel Tallinnas saadud haavad paranenud, kui 25. veebruaril kell 6 õht. Riia poole tossutasime. Meie õnnetuseks oli ka rahvusvaheline magamisvagn vigastatud, nii et pidime 3-da klassiga leppima. Kella 7-ks hommikul, mil Riiga jõudsim, olid küljekondid täiesti klopitud. Korter anti meile tuntud „Frankfurt am Mainis“.

Kell 3 p. l. oli määratud võistlus LSB väljal. Liuväli on pikem meie omadest, kuid veidi kitsam. Jää oli väga libe, külma kõigest 2 kraadi, olud võistluseks kõigiti kohased.

Kohe algusest panime välja kõva tempo, sest kartsimet kaotust. Meeskonna ridades oli näha kuulsaid liiduforvardeid Timpersi ja Urbansi, ka väravavaht näis alguses hästi püüdvat. Esimese värava lõi Gerasimov, kel hea käsi näis olevat, sest väravaid järgnes esimesel poolajal veel 7. Vaheajal küsiti publikust, kas meie Eesti meister oleme. Eitavat vastust saades imestati. Tähendati, et klubi uisutada ei suutvat, kuna Sport otse lendavat.

Teine poolaeg algas loiult. Tuli sage-dasti sundida tormajaid kiiremale tegutsemisele. Siiski õnnestus veel kuut väravat lätlastele lisaks lüüa. Vastu saime kaks, mis mõlemad on backide arvele kantavad. Vahekohtunik oli korralik.

Õösel oli märgata, et ilm hakkab muutama. Sadas sula lund, mis lõpuks muutus vihmaks. 27. veebruaril oli mäng määratud kell 11 hommikul RFK ja LSB koondusmeeskonna vastu, kus viimasest oli 7 mängijat. Vihma sadas nagu suvel, sooja 2 kraadi. Algul ei olnud veel jää lüüa, rauad ei lõiganud põhjani. Kui liugleda ei saadud, tuli tampides joosta, mängu tempo muutus aeglaseks, pall vettis raskeks. Jooksmine oli üliväsitav.

Esimene poolaeg lõppes 1:0 Läti kasuks. Selle toimetas meie võrku Karm, kes jooksupalli kogemata käega võrku ajas. Vihma sadas edasi, teine poolaeg tuli juba nagu sauekastis tampides lõpule viia. Meie väikekasvulised forvardid väsisid niivõrd ära, et otse kepiga tuli

neid takkasundida. Muidugi mõjus kaasa ka eelmise öö ülevalolemine kuni kella 5-ni.

Teine värav oli juhuslik. Jäävälja valgustusjuhed on väga madalal risti-põigiti üle välja, väikeste lampidega tükki 15. Üks niisugune lambipesa ühes mitme harutraadiga oli meie värava kohal. Pall löödi, Laurberg tahtis püüda löödud suunas, kuid pall sattus traadile ja juhiti sellest värava teise nurka. 2:0.

Oli palju juhuseid ja läbimurdeid Läti värava ees, kuid need kõik läksid luhta. Üht väravat ei saa üprausile kuidagi andeks anda. Ka Koovit on sõnelemiseväärt, nii häid juhuseid ei tohi ära magada.

Kolmas värav oli samuti juhuslik. Kreimann näib enesele igas mängus ülesandeks teinud olevat, kui mitte enam, siis ometigi ühe värava enesele lüüa. Pall löödi 20 mtr. pealt — puhtalt püütav väravavahil — kuid Kreimann paneb kepi ette ja juhhib palli teise väravanurka. Veel üks minut ja mäng on 0:3 kaotatud.

Riided olid läbi märjad, saabastest valasime vett välja. Olen isiklikult 10 aastat mänginud, kuid nii rasket päeva ei ole veel näinud. Väljas oli juba päris kevade, lund ei olnud enam Riias kusagil.

RFK on saanud omale seltsiruumid Jahimeeste klubi juure ilma ühegi makсутa. Seintel ripub palju spordipilte ja standarte, võidetud auhinnad on välja pandud, mehed näikse oma uuest kodust vaimustatud olevat. Pikad õhtud istutakse koos, mängitakse malet, kabet, gram-mofoni, kusjuures laua all korv õlut, mida rüübatakse võidetud pokaalidest.

RFK olevat suveks sõlminud juba terve rea jalgpallilepinguid. Väga vaimustatud ollakse Moravska Slaviast, kes läinud suvel imekaunist mängu näidanud (võitis 4:0). Ka Spordil läks korda Moravska Slaviaga lepingut sõlmida juuni kuuks. Kuulus Jurgens olevat soovi avaldanud jälle RFK'sse tagasi tulla, kuid teda ei taheta vastu võtta. Kuhu Jurgens astub, ei teata veel. RFK tänavu omale jalgpallitreenerit ei võta, samuti loobub ta professionaal meeskondade küllakutsumisest.

Kurdetakse, et Lätis ettevalmistused olümpiaadiks soigus, puuduvad energilised juhid.

R. Saulmann.

Ilmameistriks tuli Evensen.

Berndt Evensen.

Laupäeval ja pühapäeval Tampere peetud kiirusutamise maailmaesivõistluste täielikud tagajärjed olid järgmised:

500 mtr. — 1. Thunberg, Soome, Larsen, Norra ja Korpela, Soome, 46,3; 4. Evensen, Norra, 46,4; 5. Vauhkonen, Soome, 47,1; 6. Backman, Soome, 47,4; J. Ovaska, Soome, 47,5; 8. Skutnabb, Soome, Rumba, Läti ja Staxrud, Norra, 47,7; 11. Helander ja Päivinen, Soome, 48,2; 13. Hellström, Soome, 48,3; 14. Carlsen, Norra, 48,6; 15. Päivinen, Soome, 48,8; 16. Blomgren, Rootsi ja Savia, Soome, 48,9; 18. Tverin, Soome, 49,3.

1500 mtr. — 1. Thunberg 2.24,1 (Soome rekord); 2. Evensen 2.26,3; 3. Larsen 2.28,7; 4. Skutnabb 2.29,8; 5. Korpela 2.30,7; 6. Alexejeff ja Carlsen 2.31,2; 8. Ovaska 2.31,8; 9. Päivinen 2.32,2; 10. Backman 2.32,3; 11. Pietilä 2.33,0; 12. Rumba 2.33,3; 13. Helander 2.33,7; 14. Tverin 2.34,0; 15. Eerola 2.34,3; 16. Savia ja Vauhkonen 2.36,9; 18. Blomgren 2.37,8; 19. Staxrud 2.41,1.

5000 mtr. — 1. Evensen 8.53,3; 2. Carlsen 8.54,9; 3. Staxrud 8.56,8; 4. Thunberg 9.04,7; 5. Skutnabb 9.06; 6. Päivinen 9.07,4; 7. Tverin 9.09,9; 8. Larsen 9.11,0; 9. Korpela 9.12,4; 10. Backman 9.12,9; 11. Rumba 9.14,4; 12. Ovaska 9.14,6; 13. Eerola 9.14,7; 14. Pietilä 9.21,4; 15. Alexejeff 9.21,9; 16. Blomgren 9.24,7.

10.000 mtr. — 1. Evensen 18.05,8; 2. Carlsen 18.06,1; 3. Staxrud 18.34; 4. Thunberg 18.36,4; 5. Larsen 18.56,8; 6. Skutnabb 19.01,9; 7. Rumba 19.09,3; 8. Tverin 19.11,5; 9. Päivinen 19.17,9; 10. Pietilä 19.20,7; 11. Alexejeff 19.23,8; 12. Eerola 19.35,7; 13. Backman 19.37; 14. Blomgren 19.50,6; 15. Hellström 19.56,1; 16. Korpela 20.08,9; 17. Savia 20.18,1; 18. Helander 20.55,9; 19. Vauhkonen 21.17,0.

Punktide kokkuvõte: 1. B. Evensen 378, 4118; 2. C. Thunberg 375, 4636; 3. A. Carlsen 370, 8589; 4. R. Larsen 369, 7749; 5. J. Skutnabb 366, 6247; 6. M. Staxrud 364, 2201; 7. J. Korpela 362, 8456; 8. A. Rumba 362, 6898.

— J. Vestman hüppas Oulus hoota kaugust 3.17,5.

— Bostonis jooksis Monti Wells sisevõistlustel 45 y. tõkkeid 5,8, Leo Lermond 3 miili 14.47,6, Helffrich 660 y. 1.25,6, kuna teivast koguni 4.14,3 hüpati.

— Soome esivõistlused iluuisutamises andsid meistriks: meestele — M. Nikkanen, naistele — prl. Henriksson, paaridele — Olga Saario ja E. Linna.

— HJK — IFK mängisid Soome jääpalli esivõistluste poolfinaalis 1:1 (0:0).

— Kolm maavõistlust võitis läinud pühapäeval Iiri Shoti vastu, nimelt jalgpallis 2:0, rugby 6:0 ja hokkeis 4:1.

— Montreali Viktoria lõi jäähokkeis Berliini Sportpalastis Berliner Schlittschuhelubi 13:0.

Saksa esivõistlused kiirusutamises

andsid: 500 mtr. — Meyke 48,7; 1500 mtr. — Moser 2.42,4; 5000 mtr. — Moser 9.30,4; 10.000 mtr. — Meyke 19.36,7.

— Poola jalgpalliliit seisab aineliselt kokkuvõtte eel. Kahjud on nii suured, et liit ei suuda oma teenijatele enam palkasid maksta. Seisukorrast väljapääsemiseks pööras liit valituse poole.

— 500.000 liiri on Itaalia valitsus määranud üliõpilaselümpiaadi läbiviimiseks eeloleval sügisel.

— Pete Latzo kerge-keskkaalu ilmameister poksis, sai Clyde Hall'ilt punktidega ülekaalukalt lüüa.

— I. Ballangrud, läinudaastane kiirusutamise ilmameister, kannatab praegu liikmerheuma all, millest tema tänavused nõrgad saavutused tingitud.

Stopper

on

ideaalsem

kink

sportlasele.

H. MARKOVITSCH

Tallinnas, Viru t. 15. Tel. 26-52.

Olümpia katsevõistlused Narvas

Tõstjad arenevad järjekindlalt.

J. Kärneri foto.

Narva katsevõistlustelt. Keskmises reas seisavad vasakult: Noormägi, Miiltop, Puskar, Luiga, Tammer, Raag, Luhaäär, Vaakmann, Võrgi. Kohtunikude vahel istub Neuland, temast paremal peakohtunik Metsatalu.

Pühapäeval korraldas Narva Võitleja Virumaakondlasi raskejõustiku esivõistlusi ja nendega ühes ka olümpia katsevõistlusi tõstmises, milleks paremad tõstjad Tallinnast, Valgast ja mujalt olid kohale sõitnud.

Suuremad võistlused on Narvas üldse haruldased, sellepärast oli huvi tõstesaavutuste vastu õige elav. Tõstjate tüsedad kogud said linna tänavatelgi liikudes tähelepanu osaliseks, paljudki pöörasid ümber, vangutasid päid ja tegid märkusi. Võistlustel endil jälgiti iga detaili hoolsa kannatlikkusega ja igavust ei olnud pealtvaatajate nägudel sugugi märgata, nagu see Tallinnas juhus on. Iseenesest olid küll ka võistlused sarnaselt ladusalt korraldatud ja juhitud, et nad aegaraiskavatena ei tundunud. Peakohtunik Metsatalu oli oma teguvõimelt vast kõrgemgi, kui pealinna harilikud kohtunikud. Võistlusi juhatas sisse ka tema ajakohane eessõna ja tegi ümarikuks lõpusõna, millele lisaks välisvõistlejatele mälestuseks ka albumid Narva vaadetega annetati.

Tõstjate saavutused kinnitasid ise jälle arenemise tendentsi. Juba suudeti purustada kaks Eesti rekordi, ühte korrata ja teistele õige lähedale tungida.

Võistluste silmapaistvamaks meheks oli Raag oma üllatusvõiduga Luhaääre üle, kes küll seljapaisete all kannatas. Neuland on oma haripunktile lähenemas ja tema kannul on Noormägi, kes praegu keskkaalus esineb, kuid oma 73-kilolise raskuse juures võib ikka kergekaalu mehele vaadeldud saada. Ka Luiga on juba jõudmas rahvusvahelisse klassi, kuna Viljandi mehe Puskari näol õige kena kergekaalu tõstja esines. Tema kodus saavutatud rekordiline kogusumma olevat koguni 285 kg. (surum. 82,5; rebim. 87,5 kg.; tõuk. 115) ning mees ise unistab Noormäe löömisest. Tal on tõepoolest väga arenenud, kuiv tõstja keha. Seekord takistas ta täie võime väljapanemist reisiväsimus ja vähesed võistluskogemused.

Narva meestest on tore tüüp Vaak-

mann, Hallapile sarnanev, väga jõurikas, kuid puuduliku tehnikaga. Narvalased tahaksid teda olümpia kandidaatide nimesitikus näha.

Viru esivõistluste tõstetajajärjed olid: Kergekaal — 1. E. Seeberg 317,5 kg. (kah. sur. 62,5; üh. reb. 45; üh. tõuk. 60; kah. reb. 67,5; kah. tõuk. 82,5); 2. A. Lindegrön 302,5 kg. Keskkaal — 1. V. Noormägi 450 kg. (92,5—67,5—82,5—85—122,5); 2. J. Miiltop 352,5 kg. Poolraskekaal — 1. J. Vaakmann 400 kg. (80—60—75—80—105). Kõik Vaakmanni viis tõstet, samuti Noormäe ühega rebimine ja kahega tõuge on uued Viru rekordid.

Katsevõistluste tagajärjed olid: Kergekaal — 1. K. Puskar, Viljandi maleva spordiklubi, 245 kg. (kah. sur. 75, kah. reb. 70, kah. tõuge 100). Keskkaal — 1. A. Neuland, Kalev, 305 kg. (90—95—120); 2. V. Noormägi, Narva Võitleja, 300 kg. (92,5—85—122,5). Poolraskekaal — 1. O. Luiga, Kalev, 305 kg. (85—95—125); 2. J. Vaakmann, Narva Võitleja, 265 kg. (80—80—105). Raskekaal — 1. Raag, Sport, 330 kg. (92,5—102,5—135); 2. Tammer, Kalev, 302,5 kg. (87,5—90—125); 3. Luhaäär, Sport, 192,5 kg. (95—97,5—0).

Väljaspool võistlust parandas Noormägi kahega surumises Eesti rekordi 96 kg. peale ja Raag paremaga rebimises 80 kg. peale.

Klausner Brasiilias kaotanud.

Ervin Klausner, meie suurim poksimeister, kes Brasiilias Juceviczi hooldamisel sammus võidult võidule, sai 1. jaanuaril esimese kaotuse.

Ta vastaseks oli portugallane, hiiglane José Santa, Brasiilia kõigi kaalude meister. Võistlus peeti Rio de Janeiros, teater „Republica's“, kus aasta tagasi Klausner oli võitnud sakslase Schelkeri, mis lõppes teatavasti viimase allaandmisega kuendal roundil.

Ringi tulles kaalus Klausner 83 kg. ja Santa 108 kg., olles enam kui peajagu Klausnerist pikem. Kuigi Santa oli 25 kg. raskem, lootis publik siiski, et Klausner võidab. Kuid vastu ootusi lõppes matsh teisel roundil Klausneri allaandmisega, tehnilise knock out'iga. Süüdlane oli Klausneri aafriklastest treener Peter Johnson, kes käskis Klausneri kõik välja panna kohe alguses, et hiiglase üle 1. või 2. roundil knock outi saavutada. Võib olla, et Klausneril puudus ka seekord moraalne kindlus ja harilik tahtejõud.

Kõik senised võistlused oli ta teinud Juceviczi hooldamisel, kes Klausneri aitaski Brasiilias kõrgele tasapinnale, kuid lahkaryamiste tõttu sellest lahkus. Nüüdsest peale on Klausneri manager V. Sirin. Järgmine võistlus on Klausneril Brasiilia raskekaalu poksiija Caramuru'ga Sao Paolos.

Hra Jucevicz teatab meile, et ta Brasiilias praegu spordiajakirjanikuna tegutseb, avaldades sporditehnilisi artikleid suures kriidipaberil ilmuvast illustreeritud spordilehes „Terra e Mar“, mille üksikud numbrid meile näha saadatud.

Märtsikuus hakkab Jucevicz Sao Paolos omal kuul spordilehte „Sport“ välja andma, milleks ta ka informatsiooni ja pilte Eesti spordist palub.

Eesti iluuisutajate triumf.

Pühapäeval, 27. veebruaril peeti Riias 1. Läti-Eesti iluuisutamise maavõistlus, millel kummaltki poolt vastavate alade meistrid esinesid.

Kuna iluuisutamine Lätis vanem ja laiemalt harrastatav kui meil, ei pandud meie esitajate peale kuigi suuri võidulootusi. Seda enam meeldivaks üllatuseks kujunesid aga tagajärjed, millega eestlased isegi üleolevalt võitsid. Nii löi Eesti meister Reeder oma vastast Tubelist, prl. Frey Läti naismeistrit prl. Kalnini ja paar prl. Frey—Reeder paari prl. Kalni—Tubelist.

Vene kiiruisutajate

osavõtul näidati laupäeval ja pühapäeval Helsingis järgmisi aegu:

500 mtr. — 1. Kalinin 45,3; 2. Melnikov 46,3; 3. Jakobson (eestlane) 46,5; 4. Friman 46,7; 5. Ronkanen 47,3; 6. Kushin 47,4; 7. Virtanen 48,1; 8. Slasov 48,1; 9. Ippolitov 48,4.

1500 mtr. — 1. Melnikov 2.32,0; 2. Kalinin 2.33,4; 3. Ippolitov 2.35,6; 4. Kushin 2.36,8; 5. Jakobson 2.37,2; 6. Kalegin 2.37,6; 7. Lindh, Norra, 2.38,4.

5000 mtr. — 1. Melnikov 8.50,7; 2. Kushin 8.53,0; 3. Kalinin 8.55,2; 4. Ippolitov 9.07,8; 5. Kurbatov 9.14,1; 6. Melihov 9.16,7; 7. Virtanen 9.20,0; 8. Jakobson 9.25,9; 9. Lindh 9.28,1.

10.000 mtr. — 1. Melnikov 19.15,9; 2. Kushin 19.27,7; 3. Ippolitov 19.56,8; 4. Kalinin 19.59,5; 5. Lebedkov 20.04,6; 6. Melihov 20.08,7; 7. Shelisev 20.14,2; 8. Terentjev 20.16,5; 9. Jakobson 20.24,5.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.

Uued mehed loorberitega.

Hokkeiklubi triumfeeris üllägedas jääpallifinaalis Spordi üle 4:2 (1:0).

E. Spordilehe foto.

Oli kord aeg, kus Kalev ainuvalitsejana Eesti spordiväljadel domineeris, siis tuli juure Sport ja näis osa alasid põliseks oma valdamisele võtta tahtvat, kuid juba signees uusi organisatsioone ja viimane aasta on neidki meistereliidi hulka tõstnud. Need on klubid: Tallinna jalgpalliklubi suvel jalgpallis ja nüüd vabanduspäeval hokkeiklubi jääpallis. Mõlemad domineerisid üleoleval kombel oma vastaste üle ja kuna nad iseendast erialade harrastamiseks ongi ellu kutsutud, tuleb nende maksvusele pääsmist jalg- ja jääpallis täiesti loomulikuks nähtuseks pidada. Algaks nende juhtimisest nüüd uus ajajärk, sügavam ja pakkuvam senisest, mis eriti meie jääpallis vajalik on, kuna meie nii soomlastest kui rootslastest vähemalt 10 värvavat tasapinnaga madalamal seisame!

Vabanduspäeval kell 2 p. l. seisid keskmise arvu pealtvaatajate ees Kalevi väljal meeskonnad vastamisi järgmiselt:

Hokkeiklubi: Gerretz; Kleinberg — Sauer; Märka — Tomingas — Pinkovski; Triumpf — Sprantzman — Ree — P. Freiberg — H. Freiberg.

Sport: Laurberg; Karm — Kreimann; Silberg — Saulmann — Paal; Gerasimov — Seegner — Koovit — Tipner — Üpraus.

Vahekohtunik Rõks, Kalev.

Klubi ülekaal selgub juba algusminutitel. Kui 3. min. ta keskpoolkaitsja Tomingas on lõhki löödud kulmu tõttu sunnitud 20. minutiks väljalt lahkuma ja klubi 10 mehega väljal seisab, püüab Sport nähtavalt soodsat olukorda tugevaks surumiseks kasutada, kuid ülemäärane räpakus ja närvilikkus, ei anna energilistele püüetele vähematki vilja. Selle vastu arendab klubi kiirete soolokombinatsioonidega terava tule Spordi pühaduse pihta. 10. min. lööb P. Freiberg punutud kuuli napilt üle ja selle järel suudab Silberg teraselt värvaliinil keerleva palli ründajate eest minema põmmutada. 14.—16. m. käib Spordi võrgu ees äge müdin, kuni nurgalööök tuleb ja Sprantzman õnneliku hoobiga 1:0 seab.

Selle järel päästab Laurberg mahavisketega paar väga teravat palli ja juhhib ühe sissekukkuma ka üle võrgu kornerrisse. Tominga tagasitulekuga 23. min. võtab klubi pealetung veel ülekaalukama kuju, P. Freiberg ja Sprantzman löövad paar palli kõige suuremast lähedusest mööda. Üle tsentrijoone pääsedes katsuvad Spordi forvardid kaugelöökidega õnne, mis aga enamasti juba poolel teel rauevad.

Spordi kaitse töötab meeletult, valimata sagedasti abinõusid. Põrgatakse alatasa kokku, tumedad mütsud ja vandumine kostab vehkivate kaigaste vahelt. 30. min. niidab Karm ilmse sihilikusega Sprantzmanni jalust maha, nii et kepp seejuures puruneb. Toores mees kõrvaldatakse ajutiselt mängust.

Nurgalöögid on poolajaks tasakaalus 2:2.

50. min. murrab P. Freiberg kiirelt läbi, kuid lööb lähedalt mööda. 60. min. on Spordi värava all suurem rabelemine. Väravale juhitud palli tahab Laurberg püüda, kuid Kreimann stoppab selle jalaga. P. Freiberg hangib palli ja juhhib kiirelt värava nurka 2:0. Järgnevad ka

Üleval: Tallinna hokkeiklubi. Seisavad vasakult: Tomingas, Triumpf, H. Freiberg, Ree, Pinkovski, P. Freiberg, Sprantzman. Põlvitavad: Märka, Kleinberg, Gerretz, Sauer. All: v.-s. Sport. Seisavad: Üpraus, Koovit, Silberg, Saulmann, Tipner, Kreimann, Paal, Gerasimov. Põlvitavad: Seegner, Laurberg, Karm.

paar kriitilist momenti Spordi tiibade läbitungil Klubi värava all, kuid korrallikule löögile ei jõuta.

67. min. tuleb H. Freiberg läbi ja lööb 3:0, mille Laurberg nähtavasti liiga kergelt sisse lasi. 71. min. veab Ree paremal tiival reast meestest läbi ja annab söödu keskele, kus Sprantzman kauni half-volleyga 4:0 pööras.

77. min. päästab Üpraus Spordi kivist, kuigi 4:1 löömisel olukord veidi ofsaidina lõhnas. 81. min. lööb Seegner ilusa mängu järel 4:2, kuna lõpuks veel mõned kriitilised momendid Spordi värava all mööduvad ja üks Ree püüdmatu pall napilt üle põikpuu libistub.

Nurgalöögid teisel poolajal 2:1 Spordi heaks.

Inglise karikavõistluste

kaheksandikfinaalid töid üllatusi. Parimad klubid, nagu Bolton Wanderers, Newcastle United ja Middlesborough löödi võistlustest välja. Esimesest divisjonist on üldse jäänud püsima kõigest 2 meeskonda, kuna 2. divisjonil veel 5 meeskonda tules on ja 3-dal 1.

Pariisi esivõistluse murdmaas

10 km. pikkusel jooksumaal 500 jooksja osavõtul võitis Marchal 32.02. Teine Berger.

Edvin Vide

võitis Portlandis, Ameerikas, 3000 mtr. sisevõistlustel ajaga 8.45,8, mis 20 sek. parem on, kui Nurmi saavutus samal rajal. Jooksuraja pikkus oli kõigest 120 mtr.

Rootsi suusameistriks

50 km. suusatamises tuli S. Utterström ajaga 4.14.13,8; 2. G. Jonsson 4.16.27,5; 3. P. E. Hedlund 4.17.13,2.

— Montreali Viktoria absolveeris kaks jäähokkei matshi Viinis. Kanadlased löid Wiener Eislaufvereini 8:0 ja 7:0.

— Sakslane Gehring, raskekaalu euroopa-meister maadluses, pandi Kreutznachis Mülleri poolt täisnelsoniga 9. minutil selili.

— Prantsuse-Belgia poksimaavõistlus peeti Pariisi velodroomis ja andis prantslastele võidu 5:2.

— Fidel La Barba, kärbeskaalu poksilma-meister, sai Bostonis Ameerika itaallase Joe Vacca käest 10. roundis armetult lüüa. Juba 2. roundil käis La Barba 2 korda põrandal, kuid pidas siiski lõpuni vastu. Kuigi matsh tiitli peale ei läinud, ei ole vist sel mehel enam kaua tiitlit võimalik oma käes hoida.

Meister võitis meistri.

Tallinna hokkeiklubi — Riia aerutajate klubi 5:1.

Hokkeiklubil oli juba enne meistriks tulekut kavatsus Läti meistermeeskonda Tallinna kutsuda revanshile, sest kaotus viimasele Riias polnud sugugi teenitud. Pealegi töötas kahe naaberriigi meistrite vaheline kohtamine kujuneda jääpalli hooaja mõjukaks lõpuakordiks.

Nii tuligi, et möödunud laupäeva hommikul „airetaid“ (Riia aeruklubi jääpallimehed) Tallinna jõudsid. Kavatseti pidada kaks võistlust, pühap. ja esmasp., kuid lätlased tahtsid mängida päev varemalt, mis hilise aja tõttu röövis igasuguse reklaami võimaluse. Sel kombel tuli pidamise ainult üks võistlus.

Hokkeiklubi on oma korrektse ja inuka mängu poolest võitnud meie jääpallipubliku poolehoidu ning mitmest kibedast võistlusest võitjana välja tulnud. Vähe oli neid, kes kahtlesid, et meie meistermeeskond ka seekord Läti meistriks kaotab, suurem osa publikut oli kindlal arvamisel, et lätlastel seekord lüüasaanudena väljalt tuleb lahkuda.

Meeskondade väljale asumisel puutuvad silma mõnedki mehed lätlaste hulgast, kes paari nädala eest tegid kaasa maavõistluse. Edurivis ei puudu Jürgensi rüütlikogu ja Karlsons „kungs“, Läti rahvusmeeskonna keskpoolkaitsja, on seekordki samal kohal. Internatsionaalide kilda kuuluvad veel poolkaitsja Veinbergs, kaitsja Pantels ja edurivist Vogels. Ka sargid on airetaidel samad, mis maavõistluselgi — helesinised.

Esimesed mänguminutid on hoogsad ja vahelduva õnnega. Aeruklubi väravavaht Hillenpalm II pareerib paar teravat lööki uisuga ja selle järel uhab Sprantsmann kahe läbimurde järele toorelt mööda. Hokkeiklubi edurivi töö ei näi sedakorda sobivat, vist küll lätlaste tubli kaitse tõttu. Ree on igalpool, vasakul ja paremal, ning ei pane oma edurivi juhtimise peale kuigi suurt rõhku. P. Freiberg murrab paar korda ilusasti läbi, kuid kihutab palli kaugele üle värava.

30. min. on H. Freiberg läbi murdnud

ja lööb hokkeiklubi kasuks esimese värava. Pall läks püüdmatult paremasse nurka. Lätlased vihastavad. Vogels püüab vasakult tiivalt korduvalt läbi murda, kuid Kleinberg on siin alati kohal. Mis veidigi ripakile jääb, selle korraldab Sauer. Jürgens proovib õnne paari kaugelöögiga, kuid pall vulksatab väravast järjekindlalt mööda. 35. min. on vabalöök Tominga fouli pärast hokkeiklubi väravast 20 mtr. kaugusel. Seda toimetab Jürgens. Gerretz püüab küll, kuid pall libiseb võrku. Asjata kougib Sauer teda sealt oma keppiga. Mäng on 1:1 viigistatud.

40. min. on samasugune vabalöök „airetaid“ värava all, kuid 10 mtr. pealt. Sprantsmann toimetab palli puhtalt sisse, kuid MacKibbin ei tunnista seda väravaks, vaid laseb uuesti lüüa. Nüüd aga lööb S. üle. 44. min. jookseb Hillenpalm II väravast välja, pall satub Reeale, kes ta aja viimatult tühja väravasse veeretab.

Poolaeg lõpeb 2:1 hokkeiklubi kasuks. Teine mängupool algab lõdva tempoga. Päris tegevuselt seisab hokkeiklubi edurivi parem tiib, kus Triumph mitme aja jooksul ei saa palli katsudagi. On märgata lätlaste väikest ülekaalu, kuid kõik nende viigistamise püüded lähevad nurja. Hokkeiklubil avaneb arvutu hulk võimalusi uusi väravaid saavutada, aga võta näpust, — veel paari meetri pealt vuhitakse mööda ja üle.

Alles 85. minut toob lohutuse, kuigi mitterahuldava. Ühel väravalöögil põrkab pall vastu kaitsja Pantelsi jalga ja veereb sealt väravasse 3:1.

Nüüd lööb Märka veel... arvate, et värava! ei, ta lööb ühe liuvälja lambi kupli puruks ja varsti selle järele lõpeb mäng.

Hokkeiklubi paremad olid Tomingas ja P. Freiberg, teised rahuldavad. Triumph oli nõrk.

„Airetaidest“ paistis silma keskpoolkaitsja Karlson. Ülejäänud olid keskpärased.

Vahekohtunik MacKibbin püüdis olla väga täpne.

Treeningu toime organismile.

(2. lhk. järg.)

normist kõrgemat temperatuuri võib kraadiklaasiga konstateerida, kas mitte see lisajõud rakude keemilis-füsioloogilise tegevuses ei võiks mitte muudetud saada soojuse asemel kohe liikumisenergiaks ilma ähkimiseta, südamepeksmiseta ja vastiku lisaosajuse olemasolul, tunde! Soojus teeb inimest sarnasel juhusel rohkem apaatiliseks, töövõimetumaks, mis rusuv siin veel eriti, kui mõnda suuremat tööd seejärele tuleb täita. Paljud õpetlased on rännakutel ise sel alal oma juures katseid teinud ja leidnud, et seal kus neil väiksel mäkketõusmisel, esialgu t^o kohe 38,7^o ja 39° jne. tõusnud, ei tõusnud ta pärast paarinäädalast treeningut kahekordselt kõrgema mäe otsa ronimisel iial enam mitte üle 38,0^o C. Kuulus Itaalia füsioloog Mosso mainib üht pakikandjat, kellel suviste rännakute sesooni järele t^o mägedes ainult 0,4^o võrra tõusnud (37,1^o kuni 37,5^o maksimaalselt), kui ta aga talvel midagi enam ei teinud, ennast tööle rännakutele ei treenerinud, ja kevadel jälle tööle asus, siis ta temperatuur alguses, esimestel päevadel kuni 39,0^o-ni olla tõusnud.

Higistamise eristamise otstarbekohasema tegevuse peale avaldub treening samuti suurt mõju. Higistamisnäarmete eristamistöö sünnib treenerit sportlasel ökonoomiliselt, kui muidu: märke tõusmisel ei higista mäesportlane või higistab vähe, kuna harjumatul, treenerimatul see esimene asi on.

Treening aitab lihasegukavalist koordinee-

ritud koostööd, lihasteelt katsepsükoloogiliselt seisukohalt peenendada, parandada. Lihastunde jäänusline ärrituslävi on harilikult $\frac{1}{17}$, see tähendab näiteks, et 34 naelale 2 naela juure lisades tunneme oma „lihaseelele“ ära vahet 34 ja 36 naela vahel ($\frac{2}{34}$ on $\frac{1}{17}$), treening peenendab seda meelt tunduvalt, n. n. k'neesteetilist tunnet inimesel.

Kõigest ülalõetud võib näha, kui ettevaatlikult ja korrapäraselt peab treeningut ajama, et mitte suure kasu asemel omale kahju teha.

On olemas põhjalikke uurimusi tänapäev treeningu toime kohta organismile. Nimetame kas või juba 1901. a. ilmunud suurima autoriteedi ainetevahetuse alal prof. Zunzi tööd „Physiologie des Marsches“, mis näitab, mis sihis sportmeditsiiniline töö treeningu toime kindlaksmääramisel sammuma peab, kuid need osutuvad arusaadavateks ainult eriteadlastele. Üks võiks ainult kõigil selge olla: distsiplineeritud treeninguga, kehaharjutustega suudame end maksma panna valitsemiseks oma keha üle, edendada nii anatoomilis-somaatilisel, kui ka füsioloogilis-funktsionaalsel. Treeningu teaduslise käsitluse süvenemine tähendaks üksi seda renessansi, mida me nii pikisilmi ootame liikumiselt, mida meie nimetame kehakultuuriks.

— Edvin Vide võitis Bostoni sisevõistlustel 3000 mtr. ajaga 8.49,4 ilma ühegi pingutuseta. Dooley, kes 120 yardi ette sai, jäi teiseks.

Jürripäev.

On iga aasta pinev pala too nõndanimet jürripäev, kus orjab nahkse kuuli ala piinrohe saladiplomaatlik vaev, ning võdu vallund kevadiste vetega, mis puistab talve jääd ja und, on hinnas tõusul kiidu, meeltepettega ka kuulirüütli leisik, pund. Siis on ta suurus lugupeetav, kes ainult käsutab ja keelab, on kätelkantav, kõrtsiveetav, — va'd silma pilgutab ja neelab. Kui tuju hea, ta annab lubadusi end heita iga mehe leeri, kuid oskab leida hiljem obadusi, kuis sellest mööda veel laveeri. Kui jõuab viimaks õudne tund, mis määraks mehe aasta värvi, ei südaööl saa diplomaatest keegi und, vaid purevad nad valvel oma närvi, et uued agendid ei juure lipsaks ja võidet, ostet kraami ei viimisel hetkel ära näpsaks ja laeks oma praami. On tavaliselt õudne jaht si's autodel ja traaditeel ning igal postil seisab vaht, et minema ei auraks veel. On siiski tihti hullu nalja ja olukordi söimatu'd, kus meeskond jätab nime palja ja ise kaob, oh võimatuid! On tänavugi selle saja hulgas, mil tuli liidus värvi pesta, nii mõn'gi kui luts veel vilgas, kes heitis viimisel hetkel kesta. On klassilisem näide meeskond too, kes lahkus seltsist viimisel viivul, kuid pehmeks lasi teha veel selgroo ja tuli tagas' linnutiivul.

V—a.

Kiirusutamise esivõistlused.

(1. lhk. järg.)

10.42,6; 5. Kerd 10.55,7; 6. Elberg 11.03,2; 7. Vendelin 11.12,2; 8. Reinvald 11.31,4; 9. Jeg 11.47,0; 10. Tavast 11.58,6; 11. Jakobson 12.08,9.

Üldised võitjad olid: A. klassis — 1. Burmeister 388,04 punkti; 2. M'it 379,75; 3. Martin 378,33, 4. Kreutzberg 366,60; 5. Ende 344,44. B. klassis — 1. Vogt 276,35; 2. Leetsy 268,23; 3. Jürgenson 267,96; 4. Kerd 262,30; 5. Jeg 261,57; 6. Tavast 261,14; 7. E. Kreutzberg 258,17; 8. Elberg 245,95; 9. Jakobson 234,98; 10. Vendelin 228,69; 11. Reinvald 228,16.

Punktid arvatakse välja sel teel, et iga võistlusmaa Eesti rekord kasvatatakse 100 peale ja jagatakse siis võistleja poolt näidatud ajale. Need ühikpunktid arvatakse si's üldsummaks kokku.

Üleriiklised kaitsevää suusaesivõistlused,

mida võrdlemisi ebasoodsate lumetingimuste juures 112 sportlase osavõtul 28. veebr. kuni 2. märtsini Tapal peeti, andsid järgmisi tagajärgi:

5 × 3 km. teatesuusatamine — 1. Sõjakool 1 t. 33 m. 19 s.; 2. 1. jalgväe rügement 1.35.25; 3. 7. jalgv. rügem. 1.40.28; 4. 1. soomusrongide rüg. 1.43.37.

10 km. A. klass — 1. n.-ltn. Lest, sidepat., 56.23,5; 2. port. veltv. Veborn, sõjak., 57.12; 3. kapr. Older, 1. div. suurtükiv., 57.29; 4. maj. Jõgi, kindralst., 58.50; 5. n. a.-o. Rehema, 1. jalgv. rüg., 58.53; 6. n.-ltn. Mats, pion. pat., 59.15.

10 km. B. klass — 1. n. a.-o. Kingsepp, 1. jalgv. rüg., 1.06.11; 2. kdt. Kiljak, sõjak., 1.06.31; 3. n. s. Roots, 1. jalgv. rüg., 1.06.32; 4. kapral Kiilevelt, 1. soom. rüg., 1.07.06; 5. Praks, 1. div. õppekomp., 1.07.23; 6. n. a.-o. Kraas, allohv. k., 1.07.30.

8 km. murdmaa lahingrakmeis — 1. port. veltv. Veborn 37.20; 2. asp. v. a. Teksal, 1. jalgv. rüg., 40.41,2; 3. kapr. Kiilevelt 40.50; 4. n.a.-o. Kingsepp 40.58; 5. n. a.-o. Kraas 41.07; 6. v. a.-o. Kriial, 1. jalgv. rüg., 41.23.

10 km. kergekuulipildujate jao suusat. ühes märgilaskmisega — 1. sõjakool 36 punkti; 2. 1. diviisi õppekompanii 31; 3. 1. jalgväe rügement 21; 4. 5. jalgv. rüg. 10; 5. 1. soomusrongide rüg. 9. Meeskondadest näitas parimat kiirust sõjakool ja parimat tabavust 1. diviisi õppekompanii.

— Paolino võitis Madison Square gardenis 15.000 pealtvaataja ees Ameerika taanlase Hanseni 10-roundilises matshis ülekaalukalt punktidega.

— Pariis löi tennis linnavõistlusel Londoni 12:1.

Käsipalli esivõistlused

jatkusid 26. veebr. Kalevi võimlas. Huvitavate mängude peale vaatamata oli publikut siiski eelmisest õhtust vähem kogunud, peaaegselt võistlejad ise ja nende lähem tutvusringkond.

Meesvõrkpallis kohtasid Kalev-Võitleja, kust viimane kahekordse kaotuse järele tsüklist välja langes. Kalev võitis 2:0 (15:5 ja 15:6) ehk küll mäng iseenesest vähe tasavägisem oli, kui just tagajärjest näha. Võitleja mängis paremini kui eelmise kord NMKÜ vastu, kuid ikkagi väljapaistvuseta. Kalevil töötas innukalt paar Johanson — Mikk; eelmise vajutus-surumised langesid kõik esimesesse ritta, kus neid kõige vähem oodati; Mikk oli suurelt väljapaiste tagamängus. Koosseisud: Kalev: Eisenschmidt—Umverk; Veinmann—Matiisen; Johanson—Mikk. Võitleja: Evardorf — Stahlvel; Simson — Noon; Kuuskler — Tetsmann. Hästi vilistas Pihlak.

B-klassi võrkpallis võitis ÜENÜTO—Makkabi vastu ülekaalult, omades palju paremat tehnikat surumistes kui ka tõstmistes. Kohtunikul Selenoi'l (NMKÜ) jäid silmapaari vahele kolm määrusevastast momenti teises mängus, kus Haitov (Makkabi) tagumisest reast ette suruma tuli. Tagajärg oli ÜENÜTO kasuks 2:0 (15:0 ja 15:4).

Õhtu huvipunkt kaldus aga mõlemale korvpallimängule. Naiskorvpallis mängisid poolfinaalis Makkabi ja Võitleja, keda esitasid Kaarli gümn. õpilased. Koosseisud: Makkabi: Haitov — Teitelbaum — Buras; Prensly — Levitan. Võitleja: Meldorf I — Alun — Tuberk; Meldorf II — Kauber. Vahekohtuniku Th. Masti vile järele tsentrist lahtilööduna viiakse pall kohe Makkabi korvi alla, kus aga Võitleja veidi kohmetu ajajateliin paari õige head momenti kasutada ei suuda ja järgneval hinglul vastase poolele heidab Haitov Teitelbaumi söödust 2:0. Nüüd on Makkabi juba ärritusest toibunud ja tsentr Teitelbaum on järjekindlalt viskel. Kahjuks on tal aga viskestiit veidi valerada läinud ja see ei lase teda ennast täielikult maksma panna. Neljandal ja viiendal minutil teeb ta valedate tilgutuste järele rea pealeviskeid, milledest ainult üks sihti tabas. Kohe tsentrist lahti lüües õnnestub tal haruldaselt ilus ülepeaviske, millega tagajärg juba 6:0 peale tõuseb. Enne veerandaja lõppu teeb ta samasuguse heite veel endistele lisaks. Teiseks veerandajaks on aga Võitleja end veidi kogunud ning mõlemate ääreforwardite Meldorf I ja Tuberiku läbi paraneb seis 8:4 peale. Nüüd arvab Makkabi tarviliku olevat vahemaad vähe suurendada ja ühest Burase ning kahest Teitelbaumi viskest lähebki see tal korda. 14:4 minnakse poolajale. Teine poolaeg algab jälle Võitlejate pressiga, mida Tuberk ja Meldorf I ka realiseerida suudavad, ühtlasi omandad mäng ka palju looma ilme. Mõlemad pooled on nähtavasti tublisti väsinud ja terve teine poolaeg venib kiretumas palli loomimises ja „poolekslõõmises“. Võistluse ilusa lõpuakordina õnnestub Buras'el mõlema Võitleja kaitsja seljatagant mängu kenama korvi saavutada, millega teine poolaeg 4:4 ja terve mäng 18:8 Makkabi kasuks lõpeb. Orkestri partii oli Th. Masti ja V. Mülleri kätes, kes rahuldavalt oma ametiga toime said.

Makkabi naiskonna kohta peab tähendama,

et ta vist Eestis kõige paremat korvpalli mängib. Forvardite liin on väga liikuv, mis just ongi Makkabi kõige suuremaks plussiks teiste naiskondade ees. Iseäranis Teitelbaum, kelle mänguviisi kõige enam poiste omale sarnaneb. See on aga ühtlasi ka tema pahaks küljeks; väljapaistvus enesest nõrgemate keskel ahvatleb teisi teda liialt eksploateerima ja teda ennast soolomängu harrastama, mis juba kirjeldatud mängus silma torkas. Ta unustas tihti oma kõrvalmängijad, kes samuti heast mänguklassist ja hävitas ise tilgutades palju häid võimalusi. Aeglasevõitu kaitsepaaris oli andrikum parempoolne Prensly, kuna Levitan nõrgemana tundus. Võitleja pallikäsitus on veel algeline.

Kalev-NMKÜ kohtamine korvpallis oli vastu ootusi õige tasavägine, siiski just nagu Kalevi millimeetrilisel paremusel. Koosseisud: NMKÜ: Ratnik II — Käsper — Klõsheiko; Pihlak — Klõsheiko I; Kalev: Eisenschmidt — Veinmann — Matiisen; Räästas — Mikk. Mängu algusel teeb Matiisen kohe fouli, millest Ratnik II 2:0 saavutab ja millele Pihlak ilusa kaugeviskega veel kaks punkti lisaks muretseb. Matiisen lepitab küll oma fouli kahe korviga, kuid NMKÜ püsib ikkagi vedamisel ja vahemaa on 12. minutiks kaunis suureks rebenenud, 15:7, siis Eisenschmidtilt 9:15 ja Klõsheikolt II 17:9. Veinmann teeb karistusviskest tagajärje ümmarguseks ja haruldases heas vormis oleva Matiiseni tabavatest visketest suudab Kalev poolaja ühe punktiga võita, 19:18. Teisel poolajal neraatub õnn rohkem Kaleville; Eisenschmidtil õnnestuvad kolm visket järgimööda, Matiisen tabab korvi igast seisakust ja ka Veinmannil läheb korda kahte palli läbi võru veeretada. Kuna NMKÜ tükil ajal ühegi korviga vastata ei suuda, veab Kalev 27. min. juba 33:20, siis aga tuleb murrang. Veidi flegmaatilisel mängiv Veinmann ei hoiä küllalt hästi Käsperi ning see parandab seisu kolme viskega, mille järele tagajärg 34. min. 33:26 on. Matiisen lisab oma niemele jälle paar korvi juure, kuid seisukord kipub NMKÜ marulisel pealetungil siiski Kaleville hädaohtlikuks muutuma. 37. min. on vahekorde kõigest 41:38 ja mäng läheb mõlemilt poolt liiga tooreks ja foulirikkaks. Eisenschmidt ja Klõsheiko II tagandatakse nelja isiklise vea järel mängust ja nende asetäitjad Umverk ja Vikat I ei suuda vähese aja tõttu enam midagi korda saata. Viimase viske enne lõpuvilet teeb Matiisen, ja Kalev võidab mängu 43:38.

Mäng oli, nagu juba öeldud, väga tasavägine, ja iseäranis kenalt läbiviidud NMKÜ poolt. Käsper paistis õige heas vormis olevat ja ka uus mees Ratnik II oli täiesti rahuldav. Kalevil ja üldse üle platsi mees oli Matiisen, kes Klõsheiko I vastu mängides 25 punkti heitis, mis viimasele just mitte kõige paremaks tunnustuseks ei ole. Matiiseni järele võiks teiseks paremaks meheks väljal nimetada Mikk'i.

Kohtunikud — A. Selenoi ja V. Müller — olid nõrgad, lastes mängu liiga jõuliseks minna, mida juba algusest peale oleks pidanud karmima käega takistama. Sarnasele mängule peaks liit edaspidi paremad kohtunikud nimetama.

Esivõistlused jätkuvad pühapäeval, 6. märtsil, samuti Kalevi saalis.

U. H.

rohkus, mida aga vahekohtunikud suuremat ei fikseerinud. Tüki aja pärast, kui kätt juba harjutatud, hakkab aga korve robinda tulema, nii et poolajaks võib välja kuulutada tagajärg 34:0 Tartu edu.

Teisel poolajal on mäng lahtine. Tartu kaitse tahab ka oma nime punktide saavutajate kirjas näha, teeb ligidalt kui ka kaugelt ataka korvile, mis vähe tagajärgi annab, küll aga selle vastu valklastel laseb punkte arvu 0—10-ni tõusta. Tartu baromeeter näitab lõpuks 74. Nii et tagajärg parem 1. linnavõistluse omast.

Nagu juba öeldud, polnud valklastel Räästas puudumise tõttu õiget nägu. Mängiti küll kiirelt, kuid juhuslikult. Pealevisked olid kõvad ning hoolatud. Samuti on kohavõtmine veel algeline. Tartlaste hea küljena võib mainida just nende koosmängu, mis parem seninähtudest käesoleval hooajal. Pedajas oli selle väljendajaks, tehes üksinda 40 punkti. Peaks ometi aru saadama, et see pole hea mängija, kes kõige rohkem punkte teeb, vaid see, kes hea kokkumängija. Foule tehti mõlemilt poolt. Mängiti edasi selle peale vaatamata, et mõlemil pool mitmel mehel üle nelja fouli oli. Valklastele oli see esimeseks jõuprooviks põhjapoolsema Eestiga ning rohkem õppereis, sest ainult kaotuste kaudu viib tee võitudele.

Pühapäeval kohtasid Valga N. M. K. Ü. ja Tartu N. M. K. Ü. võrkpallis.

Tartu N. M. K. Ü. koosseis: Tintse — Mägi, Nigol — Opmann ja Treier — Ruuse. Seekord mängis ka Räästas valklastel. Suure hoo ja vaimustusega saavutab Valk kohe ülekaalu, mis püsib terve geimil kestel ja on lõpuks 15:11. Teisel geimil koorib Tartu välja oma võistluskoostused ning Treier, kes esimesel geimil verest ära oli, saab oma surumist demonstreerida. See viibki sihile ning Tartu N. M. K. Ü. edu fikseeritakse 15:8. Kolmas geim möödub täielikult Tartu N. M. K. Ü. ülekaalu tähe all ning lõpeb 15:0.

Valga surujad said omi võimise demonstree-rida. Nõrga küljena paistis kohavõtmise surumistel ning viimaste pareerimine. Tartlastel polnud erilist väljapaistvust. Parema mehena oli väljal oma kindluse poolest Tintse, kuna Nigol hoolitult talitab. Valga surumine pole veel kindel. Tuleb kuude ja aastate kaupa harjutada ning võistelda, enne kui surumine ning pallikäsitus, samuti võrgumäng luusse ning lihasse kasvab.

Korvpallis on Kalev saanud enesele võrdlemisi kena meeskonna seminaari esitusmeeskonnast. Ta esines koosseisus: edurivi Kink — Huik — Keres, kaitstes Niklus — Meos.

Valk andis oma parema koosseisu Puustus — Räästas — Gutmann edurivis, kaitstes Jurevitsh — Noorkõiv. Suure hooga pistavad Räästase visketest vedama valklased. Üksvahe on juba kartus, et mäng lõpeb nulliga Valga eduks. Kalevi visked ei õnnestu. Lõpupoolel, kui valklased juba väsivad, saavad Tartu mehed ka aega võrku sahistada ning nii edukalt, et tasuvad ning saavutavad poolaja lõpuks ülekaalu 16:6. Teine poolaeg on kõik ühejõuline mäng. Valklastel võrdlemisi halvad visked, mis harjumata platsi arvele tuleb kirjutada. Peaaegselt Kinki visketest saavad kalevlased tagajärje 18:14, nii et 10-silmalise paremusega Tartu Kalev 34:24 oma võidu kindlustab.

J. Kg.

2. linnavõistlus Valk—Tartu käsipallis.

Laup., 26. skp., peeti Tartus teist linnavõistlust Valk — Tartu. Esimese võitis möödunud kevadel Valgas Tartu meeskond korvpallis 64:6 ja võrkpallis 15:1, 15:2. Et Valgas meeskond vahepeal tugeva treeningu läbi teinud ning muude linnadega võisteldes võistluskoostumisi omandanud, Tartul selle vastu pärast Tartu—Tallinna linnavõistlust ühtegi korralikku treeningut polnud, vaadati mõnelt poolt õige skeptiliselt eeloleva võistluse peale.

Võrkpallis esitab Tartut E. Akad. Spordiklubi meeskond koosseisus: Normann — Karro, Pedajas — Voitk ja Kitsing — Roht. Valklastel mängib kaasa kuulus Puustus, puudub selle vastu aga nende parem mees Räästas.

Treieri (Unitas) vile järele saavutavad valklased kohe punkti. Kuid Tartu ülekaal on ilmne. Seda fikseerivad järjekitku surujad. Alles mängu lõpul saavutavad nad teise punkti nii, et Tartu edu 15:2.

Teine geim möödus rohkem vaheldusrikkalt. Surujad hakkasid aktiivsemalt mõlemil pool tööle. Silmapaiste Pedaja saamatus esialgul. Ka siin võitsid tartlased suurema vaevata 15:6. Vahekohtuniku Treier enam-vähem rahuldav.

Valklased on rekultaadile vaatamata suuresti edenend. Serveerimisel tarvitatakse rohkelt vintpalle, mis aga outi tikkusid, sest valklased on harjunud suurema saaliga. Surujad oli, kuid puudus veel kindlus, iseäranis madalate ning kaugete pallide löömisel. Tõsted olid puhtamad kui Tartus, kuid selle vastu jälle ebakindlamad. Soovitav on harjutada kolmnurgaga — kätteandja, tõstja, suruja.

Tartu enam-vähem harilik, mängiti hoolitult. Hermann — Karro suutsid end maksma panna, kuna Pedajal rohkelt võrkusurumisi. Kitsing ei suutnud end näidata.

Korvpallis esines vana linnameeskond E. A. S. K.-ist. Edurivis Normann — Pedajas — Karro. Kaitstes Mällo — Voitk. Valga meeskonna hingeaks on olnud Räästas ning selle puudumisel polnud meeskonnal selgroogu.

Vilistaja paarina toimivad Kitsing-Roht. Mäng algab ägeda jõurikka rabelemisega, rohkem keskpaigas, kuid loomulik jõud kaob varsti, andes aset tehnikale. Tartu koosmäng paraneb, kuid pealevisked ei taha ega taha õnnestuda. Alles mitme minuti järele saavutatakse esimene korv. Pedajalt. Paistab silma eriline foulide

Poola esivõistlused suusatamises

andsid järgmisi tagajärgi:

50 km. — 1. Fr. Bujak (Tshehosl.) 5.45.07; 2. J. Bujak (Poola) 5.47.12; 3. Vitkovski (sama) 5.49.42.

18 km. 1. klassile — 1. Nemecky (Tshehosl.) 1.32.25; 2. J. Bujak 1.32.04; 3. Motyka (Poola) 1.34.35.

18 km. 2. klassile — 1. Novak (Tshehosl.) 1.32.21; 2. Motyka II 1.33.34; 3. Szostak 1.38.22.

Berliin — Pariisi

jalgpalli linnavõistlus 20. veebruaril tõi sakslastele võidu 30.000 pealtvaataja ees 5:1. Kumbki meeskond ei näidanud väärtuslikku mängu.

Itaalia — Tshehoslovakkia

jalgpalli maavõistlus andis 40.000 pealtvaatajale San Siros viigi. Tshehid juhtisid esimesel poolajal kord 2:0 (Puc, Silny), millele kolmas veel ofsaidist lisaks tuli, kuid enne poolaja lõppu saavutas Libonatti 2:1 ja Baloncieri märkis 69. min. 2:2.

— Hungaria sai Ungari jalgpalliesivõistlustel Sabaria Steinamangerilt 1:0 lüüa.

Tartu kiri.

Kalevi jääpallimeeskond Tartus. Üliõpilaste ping-pong.

Jääpallivõistlusi tuleb järjest rohkem. Vabariigi aastapäeval külastas Tallinna Kalevi Tartu nimekaime ning pidas 2 võistlust.

Esimesena oli kohtamine Tartu Kaleviga. Referii Ostrat (Tall Kalevi) algas juhtimist algseisust: Tall. Kalevil Saar väravas, Sarv — Rahn kaitse, Koort — Kull — Nelisnoi poolkaitse, Luha — Jöers I. — Jöers II. — Kipp — Estam edurivis. Tartu Kalevil väravas Pool, kaitse Lüdimois — Zirnask, poolkaitse Leetsi Raamat — Koor, edurivis Martin — Kink — Kalkun — Sarap — Võsu.

Mäng algab õige kohmetult. Tartu mehed suruvad peale, kusjuures mõlemad pooled 10-mehelised. Kuid 3. minutil paneb Tallinn oma ülekaalu maksma ning fikseerib seda 7. min. väravaks. Hooaja suurimal väravakütil (muidugi Tartus) Kalkunil läheb korda Saare Mardile püüdmatult tasuda 1:1.

Nüüd algab põrgulik sõit, Tartu meeste värava all. Kornerirünnast lööb Luha 10. min. 2:1. 16. min järele kornerist Jöers. 17. min. on korner tagajärjete ning nüüd algab faas, mille tähendasin oma lehele: „Pool püüab“. See aeg on väravavahi ning kaitse tuleproov, kuna vastase edurivi järjest hullemaid plaane sepsitseb. 29. saab Tartu jälle vastase väravat ligemalt näha. Vastutasuks selle löbule lööb 33. min. Raba 4:1, Luha 5:1. 40. min. korner ning lõpuakord Jöersilt 6:1.

Teine pool on „harjutusmäng ühes väravasse löömisega“ vastase värava all. Siin fikseerib Luha jälle teiste meeste üleolekut järjest. 41. minutiks on resultaat 11:1 ühes 2 korneriga. Lõpud rabelevad meie mehed hoolega. Selle ainsam lohus, et said korneritki lüüa.

Mispoolst siis see Tartu Kalevi nõrgem on? 1. Kesti tarvitamises. See olgu ikka kui kunstlik käepikendus, nagu mõök vehklejal. 2. Kiirust vähe. Ehk Martin küll paremaid eesti uisutajaid, jõudis talt iga poiss Tallinnas ette; peab rohkem rappival, kiire startiga rassima. 3. Söödud ebatäpsed ning puudub salvav löök väravasse. Muidugi ei too säärase seletamine mingisugust kasu, sest ainult harjutamine teeb meistriks.

Tallinlased mängisid võrdlemisi loidu mängu. Koozmäng hea, kuigi solistid püüdsid liialt triblada. Paremad mehed väljal Luha ja Kull. Tartlastest püüdis Pool rahuldavalt. Edurivi, kellest Võsu mainitav, edu riisus vastase hea kaitse.

Järgnevaiks päevaks oli Kalevi, kes Tartu koondusmeeskonna all esines, oma ridu täiendanud Erjapeaga. Akadeemilised on ikka veel konfliktis Kaleviga. Oh, kaoks need väiklased lahkkelid! Kalevil on jälle asja Veespordiga ning Ülev ütleb, meie ei poolda individuaalsporti, vaid tahame mass-sporti edendada, puudub selle tõttu olümpia-komitee koosolekult. Ühe sõnaga: vastasriinas kõigiga.

Noh, kui eelnev mäng veel kuidagi läks, oli see üks suur kassi mängimine hiirega. Tagajärg 18:1 räägib kõige selgemini, kusjuures tallinlased veel loiuult esinesid. Tartu kaitsest paisis silma Zirnask. See mees, kui lüüa ei saanud, siis takistas vähemalt oma atleedikehaga. Pool hea, kuid ei suuda veel lähedaid palle võtta. Edurivi töötab paremini kui eelmisel mängul, ainsa tasuvärava löömise au tuleb Sarapile anda.

Keskkoollitsükli mäng Öhtugümn. — Reaalgümn. vahel andis viimasele teenitud võidu. Ehk esimeses küll suured tähed, nagu Kalkun, Jakobson, Laabent, olid osa ülejäänud, kes vaevalt uiskudel seisid. Reaalgümn. ühtlane meeskond võitis 14:5.

Ühe nädala kestnud üliõpilaskonna esivõistlused ping-pongis lõppesid laupäeval.

Meesmängus kohtasid võitjate ringist Viilu, kes oli enim 6:3, 6:1 võitnud Kleiberi ning Seppik, kes kaotuse oli saanud Kleiberilt, kuid viimasele teise miinuse muretses. Viilu kohta võib öelda, et ta tarvitab alaliselt kaitsetaktikat, ilma surumiseta, kuid on omal alal väljapaistev. Seppik võitis aga teda 6:2, 6:3 ja 6:2. Et mõlemil üks kaotus, kohtasid nad finaalmängus uuesti, mille Seppik samuti 6:2, 6:4 ja 6:4 võitis.

Nii tuli Seppik (organiseerimatu) ülikooli meistriks kevadsemestriks 1927. Teisele kohale tuli Viilu (Unitas), 3. Riomar (E.Ü.S.), 4. Väljataga (Põhjala), 5. Tintse (Unitas), 6. Martinson (E.Ü.S.), 7. Valter (Unitas), 8. Steinberg (E.Ü.S.), 9. Pärnpuu (Unitas), 10. Kleinberg (Vironia).

Üleolevalt tuli naismängus ilma ühegi kaotuseta meistriks prl. Põvvat (Veljesto), võites finaalis prl. Pärnpud (organiseerimata) 6:3, 6:1, 3:6 ja 6:3. 3. Kangro (Filiae Patriae), 4. Merjam (Filiae Patriae), 5. Kõiv (organiseerimatu).

Meeskondadest tuli meistriks Unitas koosseisus: Treier, Tintse, Valter, Viilu, Pärnpuu.

Finaalmängu tagajärjed Põhjalaga: Teier — Jaakson 6:4, 1:6, 6:4, Tintse — Maandi 6:4, 3:6 ja 6:1, Valter-Lender 3:6, 6:2 ja 8:6, Viilu — Michelson 6:1, 7:5, ning Väljataga — Pärnpuu, viimase loobumisvõit. Teise koha omandab Põhjala koosseisus: Jaakson, Maandi, Lender, Michelson, Väljataga.

Naiskonna mängude meistriks tuli kombineeritud komando koosseisus: Vittlich, Kõiv, Kotkas, Põvvat, Pärnpuu, võites finaalis Filiae Patriat 3:2. Finaalmatshi resultaadid: Vittlich — Raag 12:10, 1:6, 6:1; Kõiv — Merjam 1:6, 0:6, 6:3; Kotkas — Iürgenstein 1:6, 1:6; Põvvat — Kangro 4:6, 6:2, 6:3; Pärnpuu — Loo 6:0 ja 6:0. Võistlustest osavõtt oli elavam kui möödunud semestril. Siiski ei suuda nähtavasti ping-pong köita sedavõrt publikut, et ilmuks suuremal määral pealtvaatajaid.

Kalevi B meeskond jääpallis, kes Treffneri üle hiljuti võitu 10:7 pühitseis, oli sunnitud seminari ees kapituleerima napi paremusega 8:2.

Käsi-pallivõistlustel laup. Öhtul esines esmakordselt Kalevi naiskond võrkpallis Tartu tüt. gümnasiumi vastu. Naiskond oli lapitud E. tüt. gümn. ja seminari mängijatest. Väheste kokkuharjutuse tagajärjel võitis esimese geimi T. tüt. gümn. 15:8. Teine geim oli haripunkt, kus palava mängu järele võitis Kalevi 15:14, kuna kolmas juba täielikult nende ülekaalu all möödus 15:6. Praegune Kalevi naiskond suudab õige väärilist konkurentsi pakkuda praeguses nõrgas seltside mänguklassis ning peamine soov oleks teda mõne pealinna naiskonnaga võistlemas näha.

Üliõpilaskoostööorganisatsioonide vahelised käsi-pallivõistlused esimesel ringil olid kahvatud — kõik loobumisvõidud. Nii võitis Sakala võrkpallis Vironiat. Samuti korvpallis E. Ü. Selts Ugalat vastase mitteilmumise tõttu.

Ainust lohutust pakkus sõprusmäng võrkpallis Eesti Üliõp. Seltsi ja Sakala vahel. Huvitavaid tüüpe saab siin meeskondades näha. Esinevad endise aja suurused, kes kunagi käsi-palli aegadel Tallinnas ja Tartus lõviosa etendanud, kuid nüüd mängu arenedes ning muudesse aladesse siirdumise tõttu mängust, mis kord kunagi lemmikala olnud, on sunnitud loobuma. On näha tõstjaid, kes tõstavad veel „veeranditega“; kausa palli pihus hoides, samuti on moes ammugi kolikambri heidetud n. n. „kopaga“ surumine, kus palli sõna tõsisel mõttes vastase poole alla suruti. Nende kõrval jälle on kõige moodsamaid surujaid ning tõstjaid. Huvitavamaks muutub pärastpoole lugu veel korvpallis.

Võrdlemisi vahelduva mängu järel võitis Eesti Üliõp. Selts 15:13 ja 15:7 Sakalat. Peaks ometi niikaugele jõutama, et kaoks see alaline puudumine. Organisatsioonide distsipliin pääsegu ka siin maksvusele. Ometigi on ju võistlus tähtsam kui mõni kohvi või lõbuõhtu.

Jot Kilogramm.

Rakvere kiri.

Möödunud laupäev ja pühapäev olid Rakvere vaikespordi elavamaks sündmuseks. Laupäeva Öhtul oli Rakvere Kalevi poolt korraldatud maadluskursuste lõpupidu, kus ka dr. H. Jürgenon referaadiga kehakultuuri üle esines. Seks Öhtuks pidid isegi Väli Rakveresse sõitma ja Volratiga maadlust demonstreerima, kuid millegipärast jäi ta tulemata.

Maadluskursusi juhatas Volrat ja need kestsid ligi kuu aega. Alguses oli kursuselkäijaid rohkem, aga pärastpoole kahanes kursustaste arv 4—5 peale, see näitab kujukalt, et kindla tahte ja iseloomuga sportlasi kahjuks liig vähe leidub. Maadluskursuste lõpupeol võisid seega ainult 4 paari esineda: Proosa-Ausentork, võitis eelmine 1 m. 27 sek. järele puusaheitest. Valgelind-Aavik, võitis Valgelind 41 sek. Ploom-Valgelind, võitis jällegi viimane 1 m. 47 sek. Öhtu tugevam paar oli Talbach-Janson, kusjuures viimane 10 m. 57 sek. kaotas. Lõpuks demonstreerisid Talbach ja Volrat 10 m. maadlust. Kursustaste hulgast oli paremaks maadlejaks Talbach, kellel seks hea and ja mõningaid kogemusi on olemas.

Pühapäeval peeti Rakvere Kalevi poolt tali-

spordipäeva — linna seltsivahelisi suusa- ja uisuvõistlusi. Kavatseti ka iluuisutamist demonstreerida, milleks Tallinnast oli iluuisutajaid palutud, kuid jällegi jäid kutsutud tulemata ja sellepärast jäi see ala ära. Talispordipäev algas suusavõistlusega, mis Tammiku ääres väljal aset leidis. Väheine lumi oli siin jällegi takistuseks, millepärast ka ainult 2 klm. pikkust ringi sai teha. Pealegi muutus võistluspäeval ilm soojaks (2 kraadi sooja) ja kogu võistluse aeg sadas tihedat sulalund. Võistlusmaa läbisõitmine nõudis võistlejalt suurt pingutust, sest sula lumi hakkas suusatale kühle kinni ja sellega takistas suuskade libisemist. Võistluste paremateks oli arvata Andressoni ja Briesemeistri, kuid viimane kannatas nähtavasti ületreeningu all ja selle tõttu nõrgas vormis oli. Esimesel ringil oli Andressonil Briesemeistri ees väikene edu, mis järgnevatel ringidel veel tunduvalt suurenes ja lõpuks pidi Briesemeister ainult kolmanda kohaga leppima.

Võistluste tagajäreid kujunesid järgmistena: 10 klm. — 1. Th. Andresson, spordiklubi, 53.42; 2. Lille, sama, 54.19.5; 3. Briesemeister, Kalevi, 55.56; 4. Loik, spordikl., 60.48.7; 5. Talbach, Kalevi, 61.00.6. 2 klm. noortele: 1. Raam, spordikl., 11.41; 2. Diivin, sama, 12.46; 3. Pöiklik, Kalevi, 12.49.9.

Öhtupoolikul peeti kiiruisutamise võistlusi 500 mtr. noortele ja 3000 mtr.-is. 500 mtr. maapikkus oli mõnikümme meetrit pikem ja sellest tingitult ka nõrk aeg. 500 mtr. noortele: 1. Veinberg 74.7; 2. Brückel 77.9; 3. Liik. 3000 mtr.: 1. Veermann 7.39; 2. Luuri 8.10.5; 3. Shirmer 8.34.2. Väljaspool võistlust sõitis noor Veinberg 3000 mtr. ajaga 6.58.7, mis seega tublisti parem võistluses sõidetud ajast.

Suusa- ja uisuvõistlusel esimestele kohtadele tulnudele jagati hõbeasju ja järgmistele diplome.

—ar.

Pärnu kiri.

24. veebr. peeti jääpallimatshi Tervise ja esmakordselt esineva Pärnu jalgpalliklubi vahel. Võitis PJK 11:4. Esimese poolaja lõpetas PJK enese kasuks 9:0, kuna vaheaja järel poole vahetusel ka osad vahetusid, pealetungile asus Tervis, võites selle 4:2. PJK parem osa oli edurivi: Jensen II meisterdas twice hat trick'i (6 väravat), Pudel 4 ja Haitov 1.

27. veebr. heitles Tervis Vaprusega, kellest samuti tuli vastu võtta kaotus, seekord 8:2 (4:0). Vaprusel olid paremad ääreaajad ja kaitse. Tervis harrastab liialt üksikmängu, mis tule ei anna. Vilesolist mõlemil matshil Ed. Soovik.

Laupäeval peeti maadluskursustest osavõtjate vahelisi maadluskursuste lõpupidu. Tagajärjed algajale: kärbeskaal — 1. G. Hendrikson, 2. A. Elbing, 8. A. Linna, kõik Vaprusest; sulgkaal — 1. Käner, Vaprus, 2. E. Elme, Tervis, 3. J. Svetkov, Vaprus; kergekaal — 1. J. Suurevälja, Tervis, 2. Asbaum, Tervis; kergekaal — 1. Palu, Tervis, 2. Vares, Tervis; poolraskekaal — 1. A. Holm, 2. H. Gordon, mõlemad Tervisest. Vanemaile: sulgkaal — 1. J. Hendrikson, Tervis, 2. K. Holter, Vaprus; keskkaal — 1. Pedimann, Tervis, 2. A. Bruudel, Vaprus. Kursuste juhatajad hrad Kullisaar ja Laas demonstreerisid ilumaadlust ja vabamaadlust. Üldse võis märgata võistlejate juures, et nad lühikese aja peale vaatamata rohkelt teadmisi on omandanud, ainult tervis veel praktiseerida.

A. P.

O. Ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

Soovitab talispordi hooajaks

suuski,

kelkused,

liuraudu,

jääpalli tarbeid

ja kõiki muid spordiabinõusid parimatest kodu- ja väljamaa tehastest.

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.